

XX. Országos Könyvvizsgálói Konferencia

(2012. Szeptember 6-7.)

Az adóellenőrzések tapasztalatai, az adóhatóság és a könyvvizsgáló

Dr. Varga Árpád

Elnökhelyettes, NAV

I. Az adóellenőrzések tapasztalatai

II. Változások az adóigazgatásban

III. Az adóhatóság és a könyvvizsgáló

MEGNEVEZÉS	2011. ÉVI TÉNY	2012. ÉVI TERVEZET	2013. ÉVI TERVEZET
NAV MINDÖSSZESEN	9 323,8	10 436,7	10 767,5
EBBŐL			
SZJA	1 382,8	1 574,3	1 548,5
ÁFA	2 219,5	2 722,0	2 950,9
TÁRSASÁGI ADÓ	316,6	356,2	324,0
KÜLÖNADÓ	358,4	342,0	77,0
TB BEVÉTELEK	3 286,0	3 448,0	3 244,6
EVA	172,3	225,0	123,2
ILLETÉK	75,6	102,5	110,4
...			
JÖVEDÉKI ADÓ	875,1	913,8	961,9
KISADÓZÓK TÉT. ADÓJA			74,3
KISVÁLLALATI ADÓ			214,5
BIZTOSÍTÁSI ADÓ			28,5
TÁVKÖZLÉSI ADÓ			44,0
PÉNZÜGYI TRANZAKCIÓS ILLETÉK			239,2

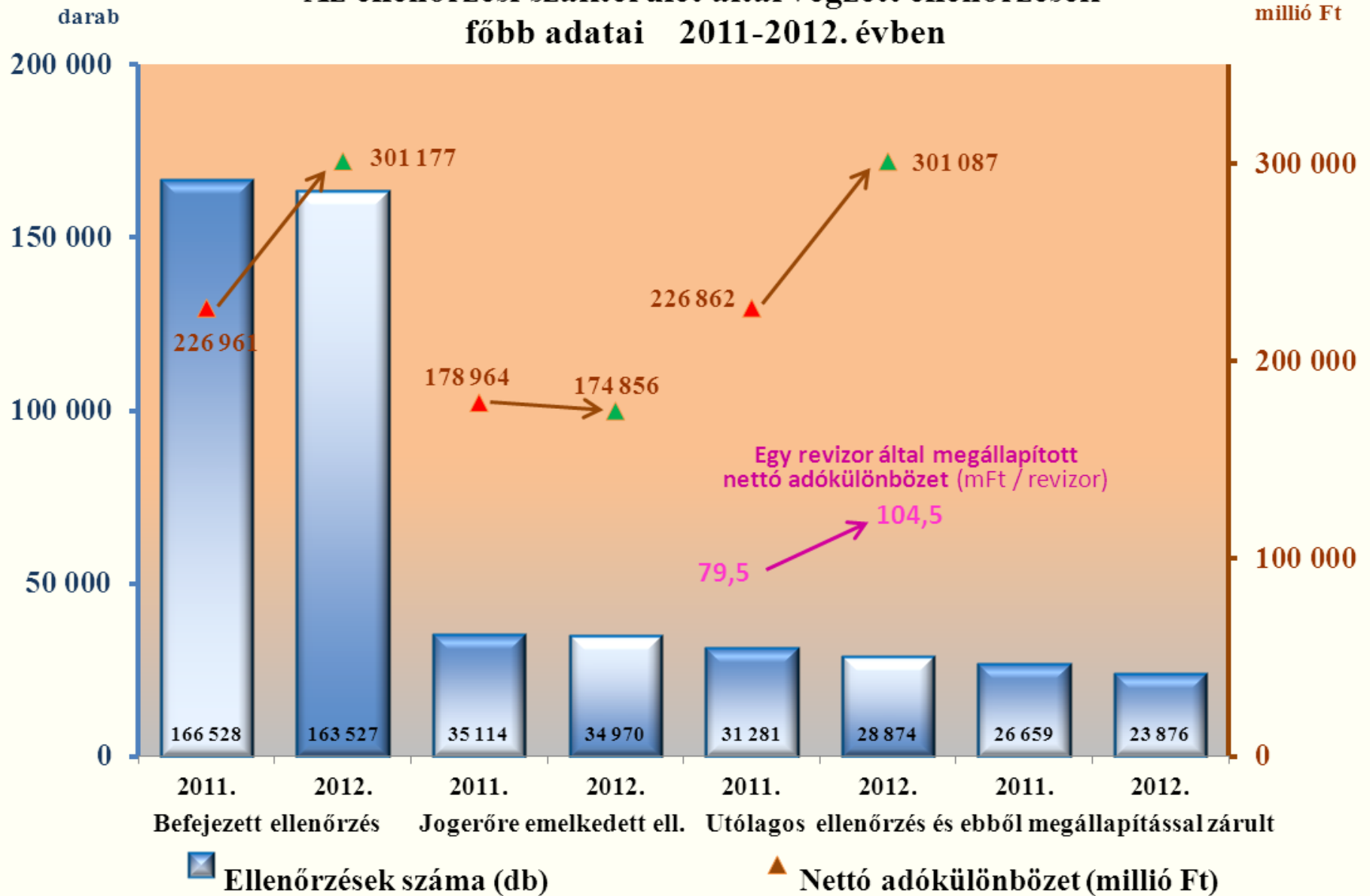
NAV |

I. Az adóellenőrzések tapasztalatai

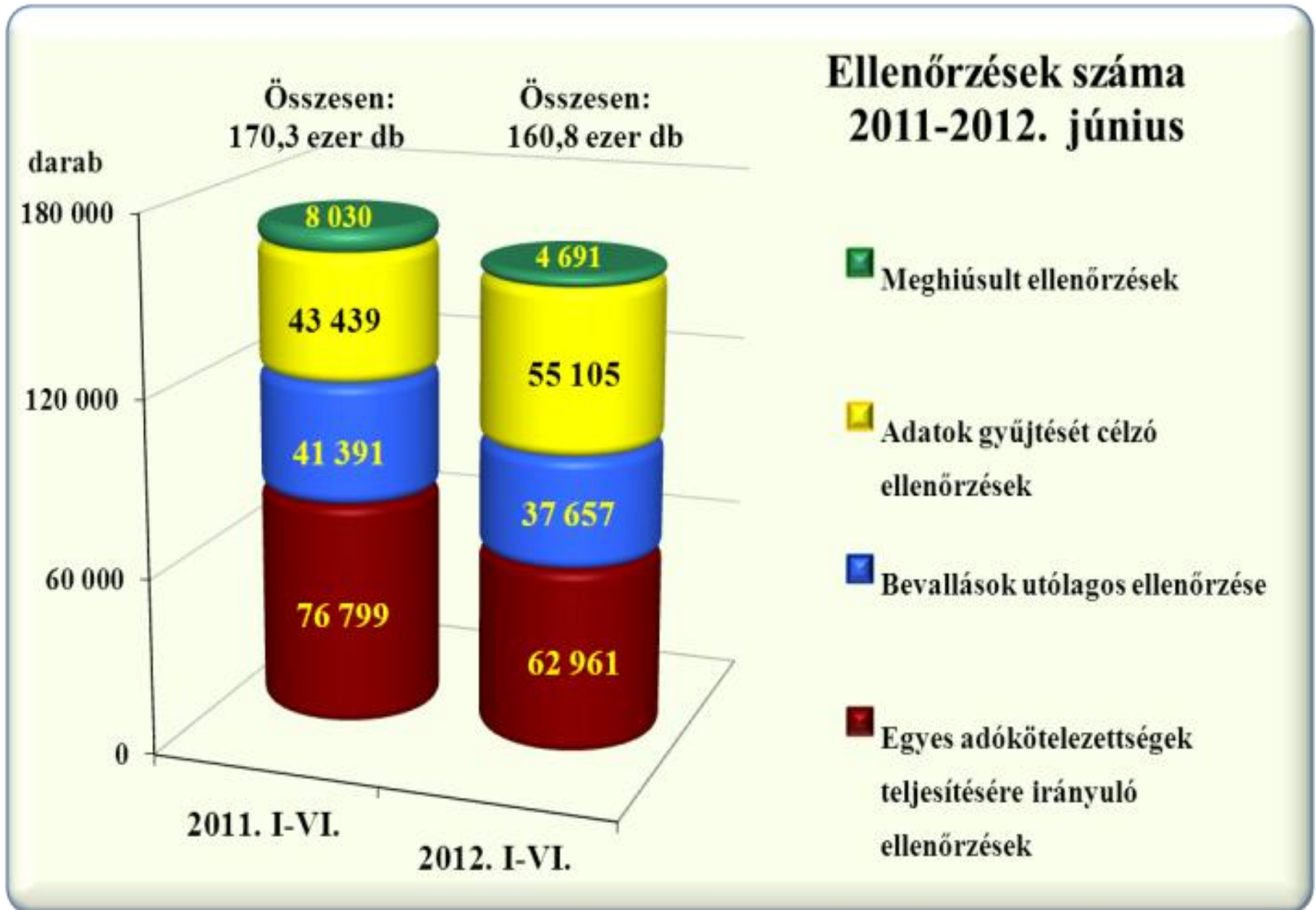
Adószakmai ellenőrzések 01-07.hónap

Az ellenőrzési szakterület által végzett ellenőrzések főbb adatai 2011-2012. évben

Hatósági tevékenység néhány kiemelt adata

Utólagos átfogó és egyes adónem ellenőrzések hatékonysága

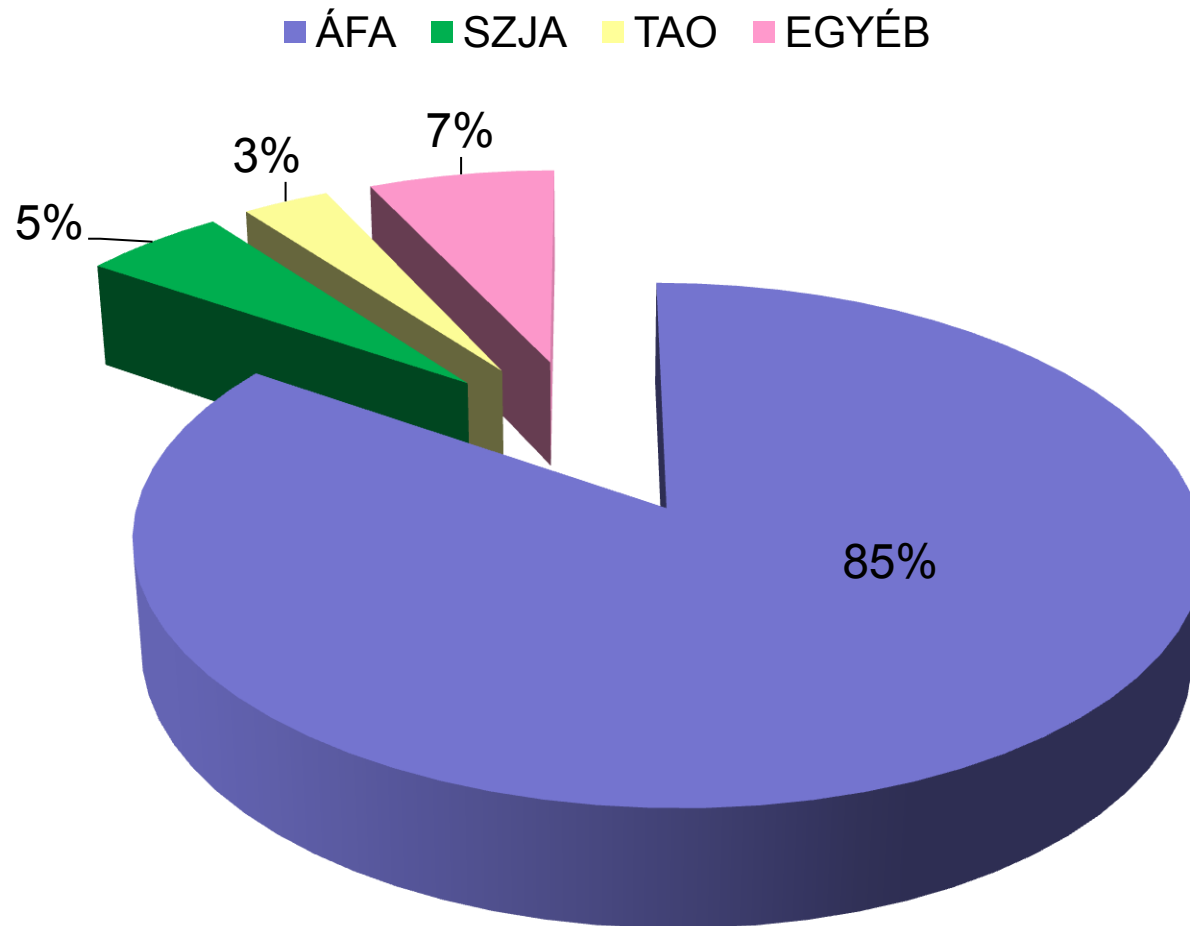

- utólagos átfogó és egyes adónem ellenőrzések, eFt/db
- ◆ megállapítással zárt, %

NAV

Adózó terhére megállapított adókülönbözlet

OECD Kockázati Mátrix

Adószámmal rendelkező működő adózói kör és ezen belül ÁFÁ-s adózói kör megoszlása

Valószínűség
mértéke

Kategóriakód	Központi kockázati besorolás				Összesen
	Magas	Közepes	Alacsony	Nincs besorolva	
	db	db	db	db	db
1	862	1.487	594	130	3.073
2	1.901	2.557	1.654	433	6.545
3	3.526	4.666	3.715	920	12.827
4	6.183	9.231	8.081	2.471	25.966
5	10.493	19.031	17.965	6.603	54.092
6	17.121	35.971	39.352	28.672	121.116
7	22.817	49.914	85.674	120.045	278.450
8	14.345	49.468	46.595	493.662	604.070
9	4.293	9.331	6.931	247.545	268.100
alvó/0	8.336	4.521	3.680	258.075	274.612
nem besorolt	87	2	.	90.363	90.452
Összesen	89.964	186.179	214.241	1.248.919	1.739.303

Költségvetési
kihatás

*Nincsenek besorolva az áfa körbe nem tartozók és a rövid ideje működő áfások.

OECD Kockázati Mátrix

ÁFA körös működő adózói kör megoszlása nagyság és központi kockázati besorolás szerint megbontva

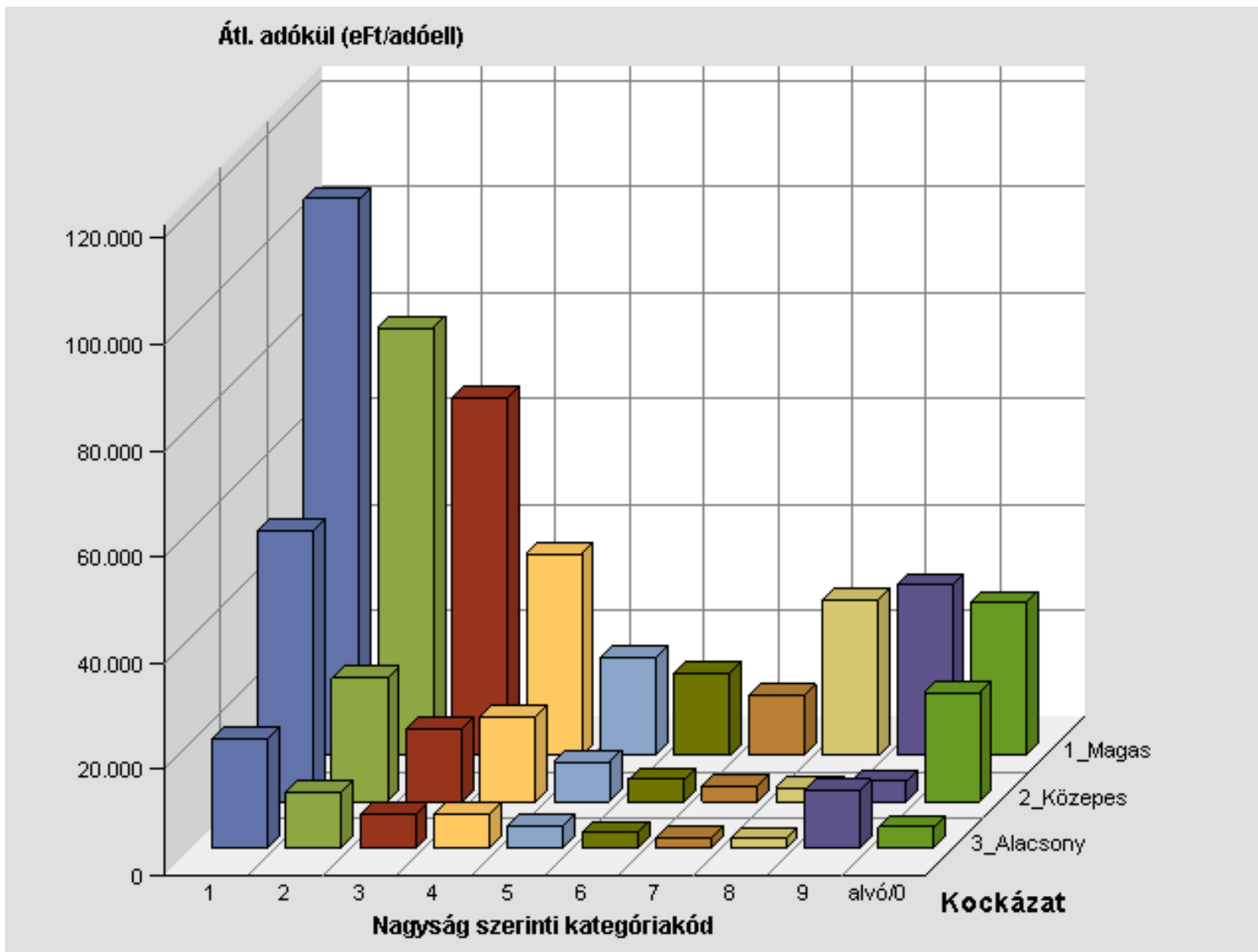
Valószínűség
mértéke

Költségvetési
kihatás

Nagyság szerinti kategóriakód	Központi kockázati besorolás				Összesen
	Magas	Közepes	Alacsony	Nincs besorolva*	
	db	db	db	db	db
1	821	1.408	579	112	2.920
2	1.852	2.506	1.638	399	6.395
3	3.469	4.603	3.670	798	12.540
4	6.100	9.162	7.968	1.993	25.223
5	10.416	18.900	17.783	4.703	51.802
6	16.824	35.291	37.121	12.393	101.629
7	21.679	45.846	71.446	25.900	164.871
8	12.537	42.043	30.130	27.937	112.647
9	3.765	8.077	5.474	8.541	25.857
alvó/0	6.694	4.321	3.172	15.345	29.532
nem besorolt	77	2	.	20.647	20.726
Összesen	84.234	172.159	178.981	118.768	554.142

*Nincsenek besorolva az áfa körbe nem tartozók és a rövid ideje működő áfások.

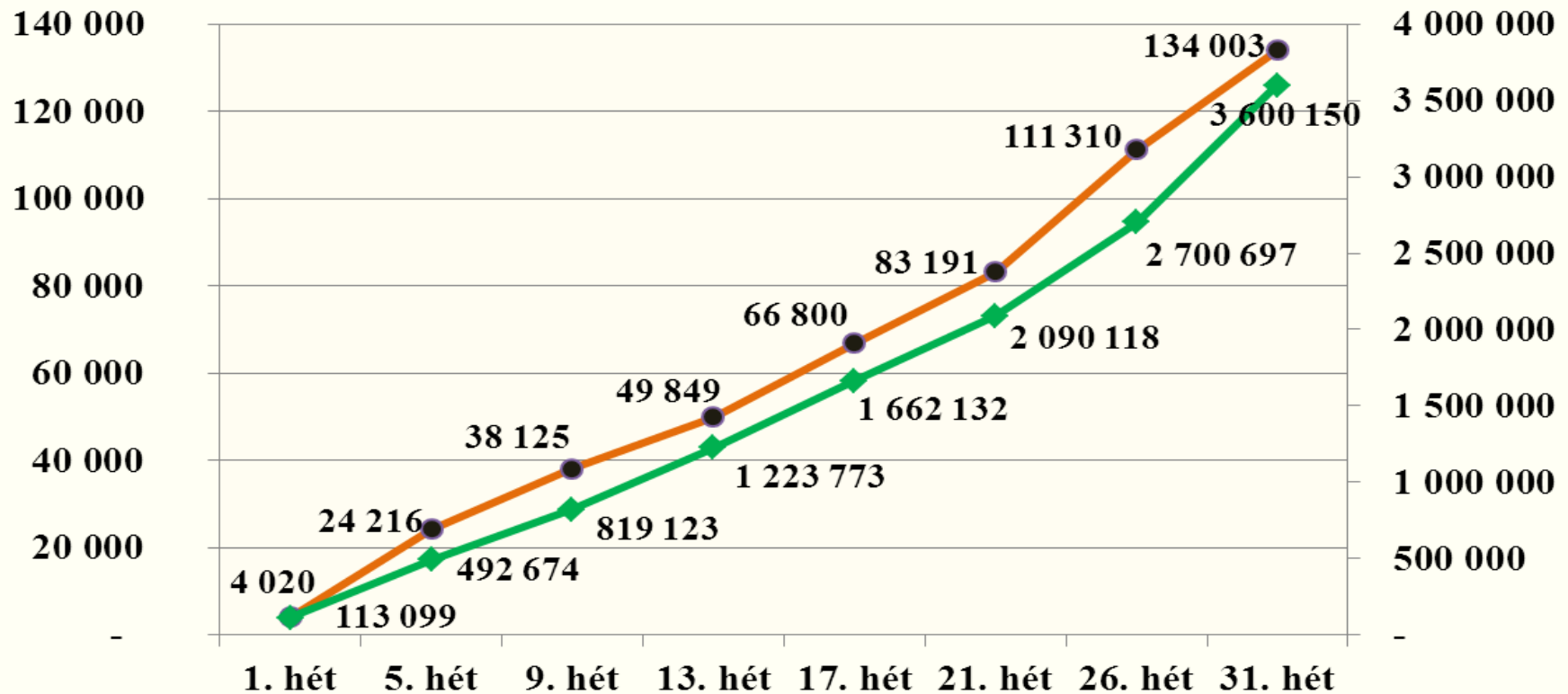
A vizsgálatonkénti átlagos adókülönbözlet alakulása az áfa-t érintő adóellenőrzéseknél az OECD Kockázati Mátrix szerinti bontásban (2012. I-VII.)

Jövedéki ellenőrzések alakulása 2012.

Jövedéki szakterülethez kapcsolódó ellenőrzések száma (db)
2012.

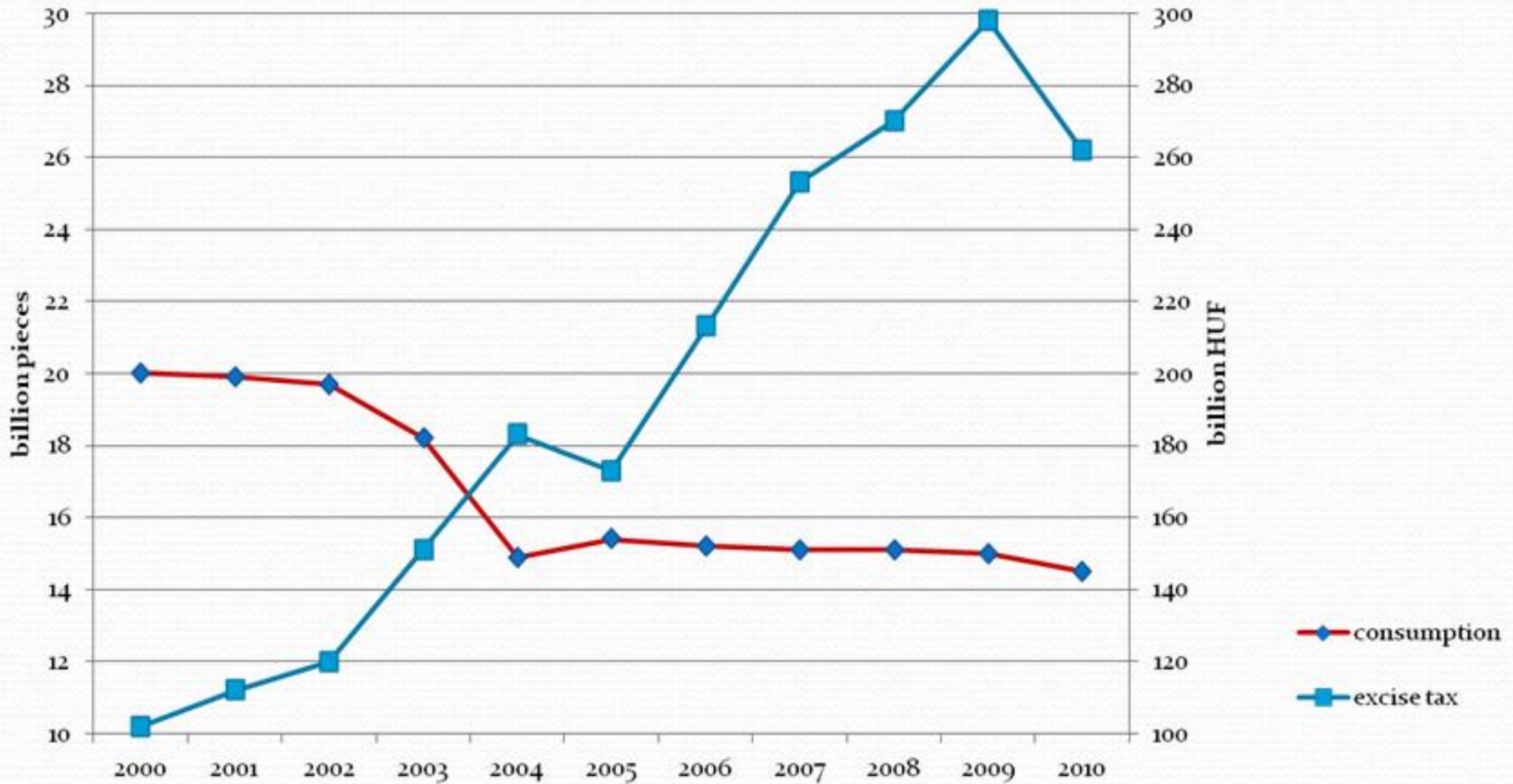

● Jövedéki szakterülethez kapcsolódó ellenőrzések száma (db)

◆ Harmadik országos határátkelőhelyeken lefolytatott ellenőrzések

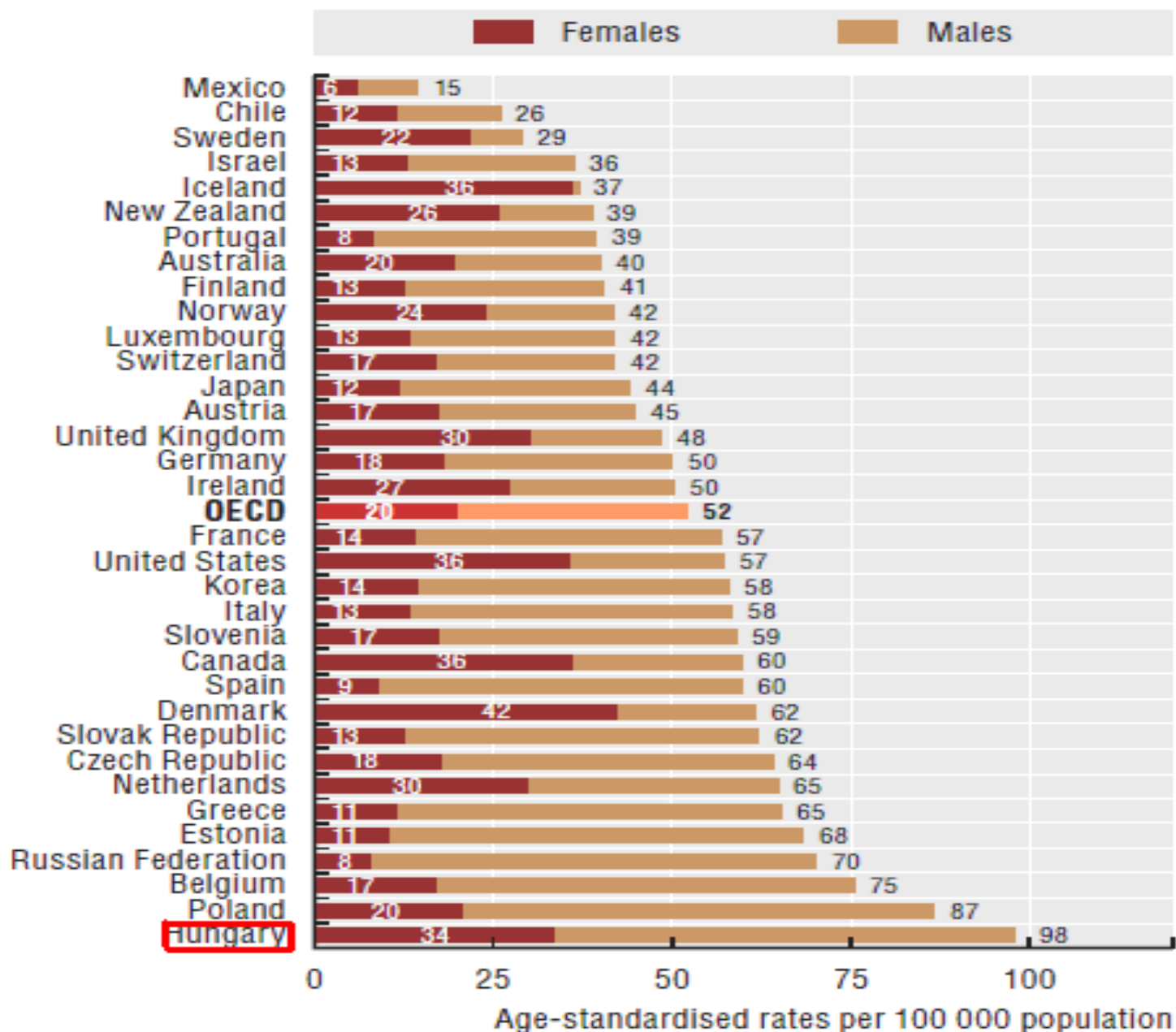

NAV | Cigaretta fogyasztás és a jövedéki adóbevétel alakulása 2000-2010.

Forrás: PM, KSH, NAV, saját számítás

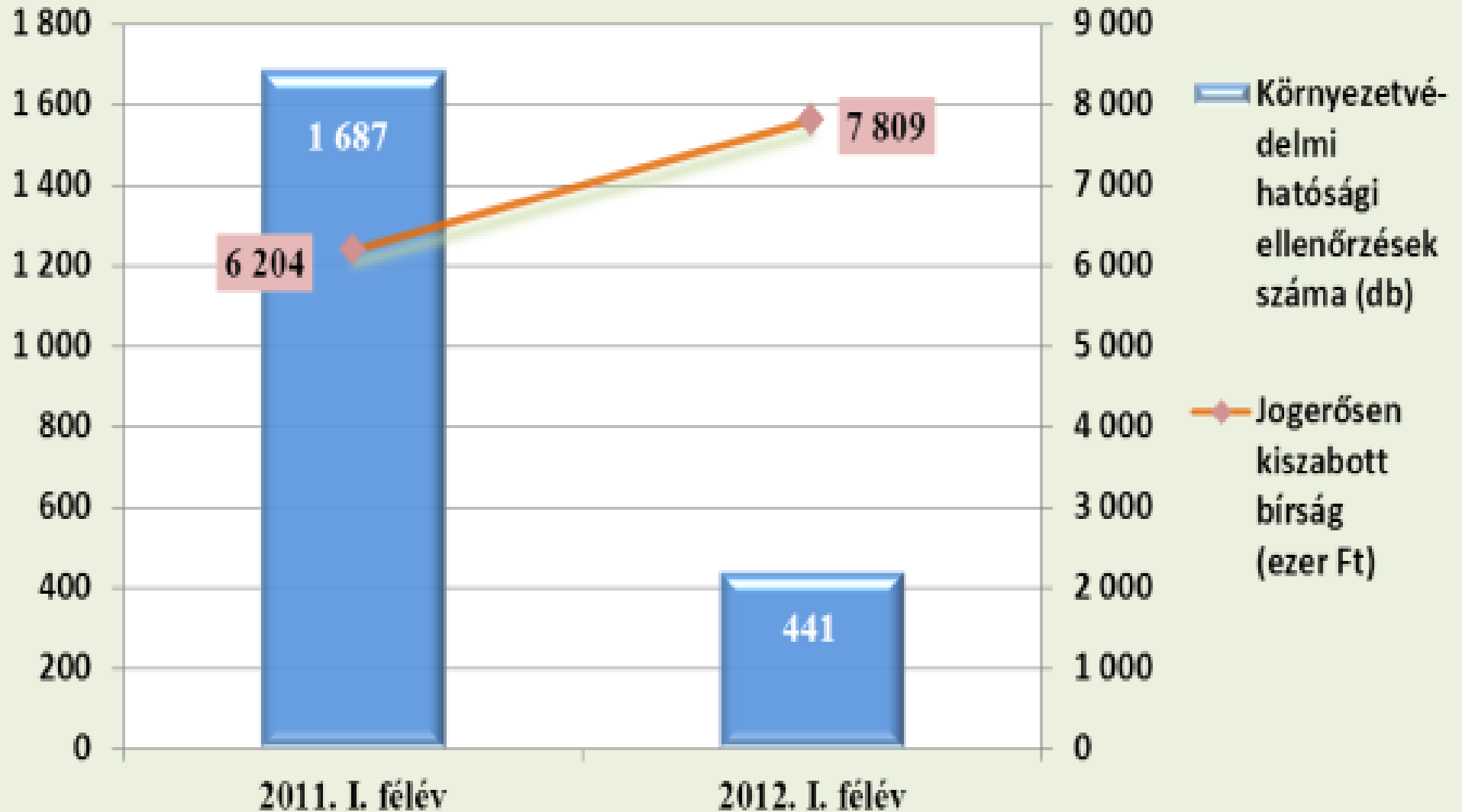
1.4.2 Lung cancer mortality rates, males and females, 2009 (or nearest year)

Source: OECD Health Data 2011; IS-GBE (2011).

Környezetvédelmi hatósági ellenőrzések

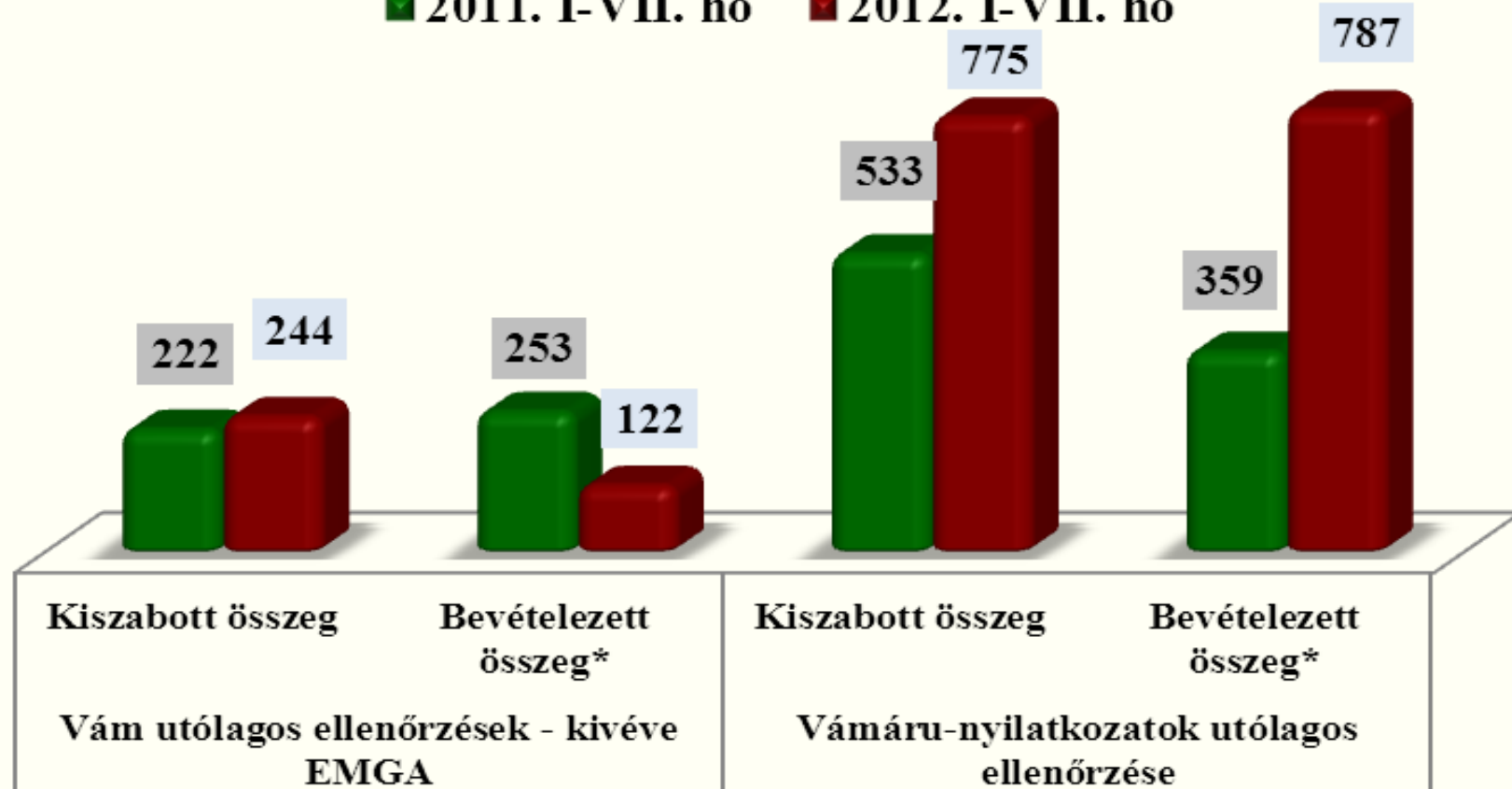

A vám utólagos ellenőrzés és a vámáru-nyilatkozat utólagos ellenőrzés eredménye 2011-2012.

millió forintban

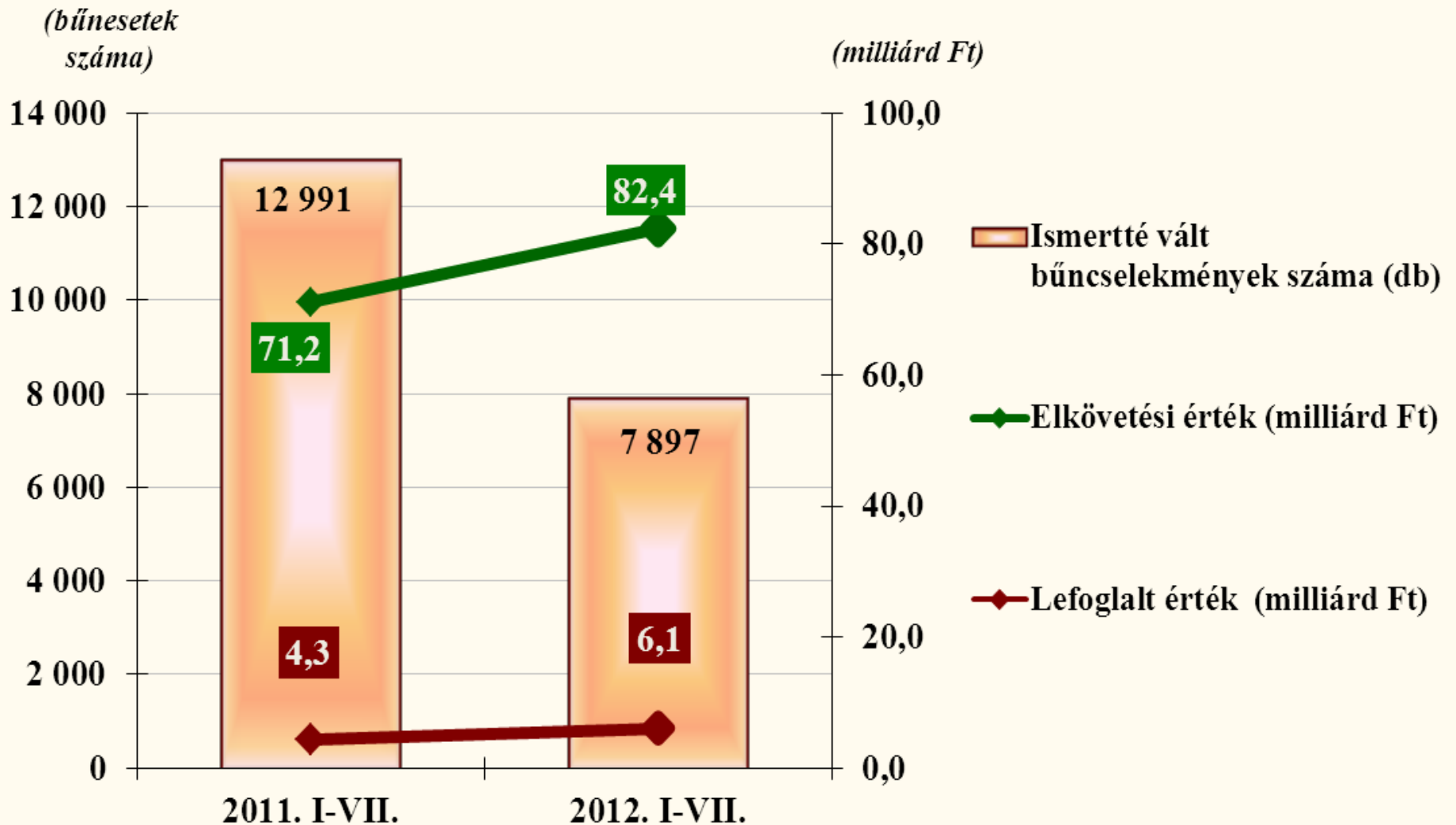
■ 2011. I-VII. hó ■ 2012. I-VII. hó

*beleértve a korábbi kiszabások eredményét is

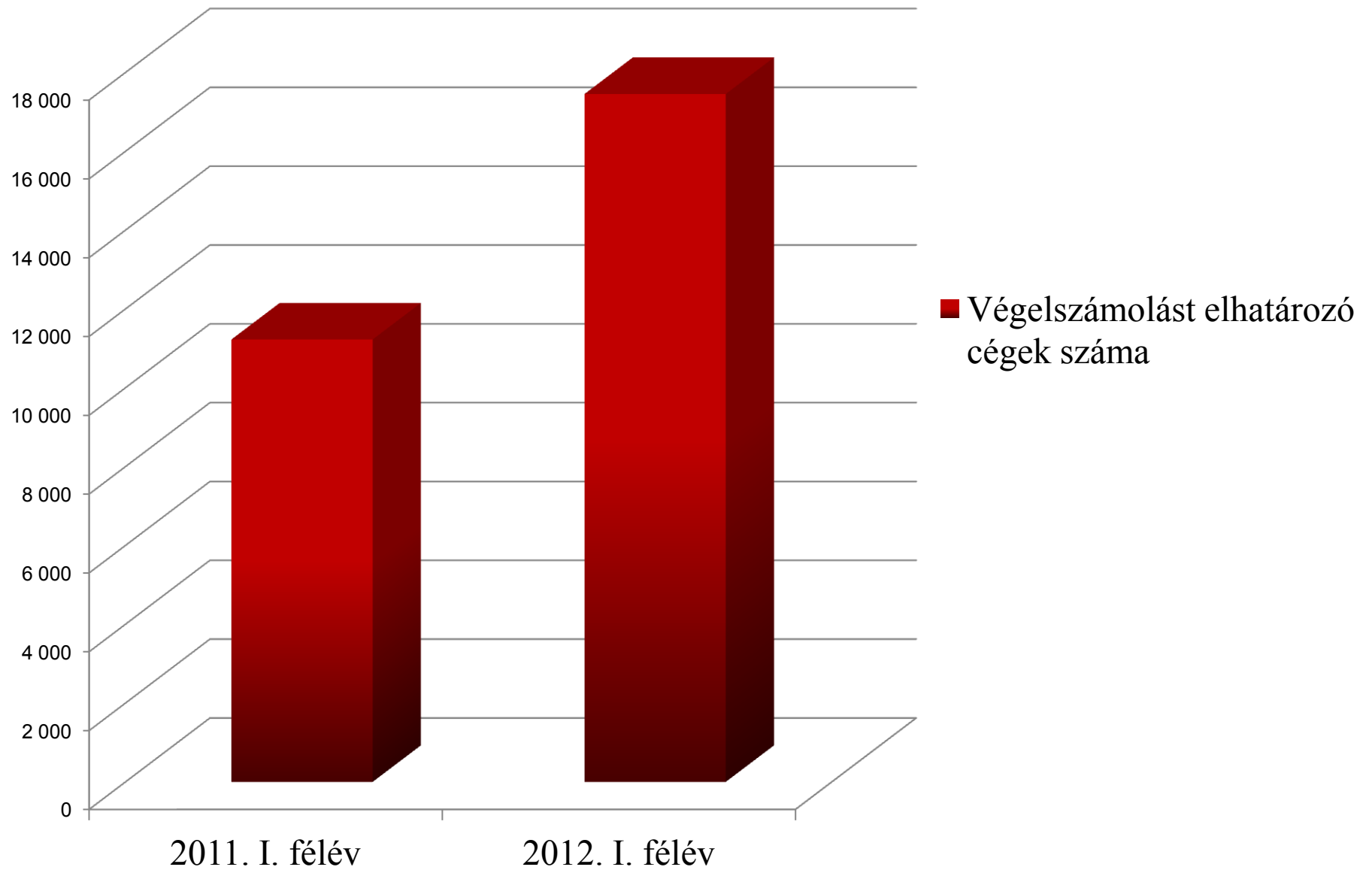

A NAV nyomozóhatósága által vizsgált bűncselekmények összesítő adatai

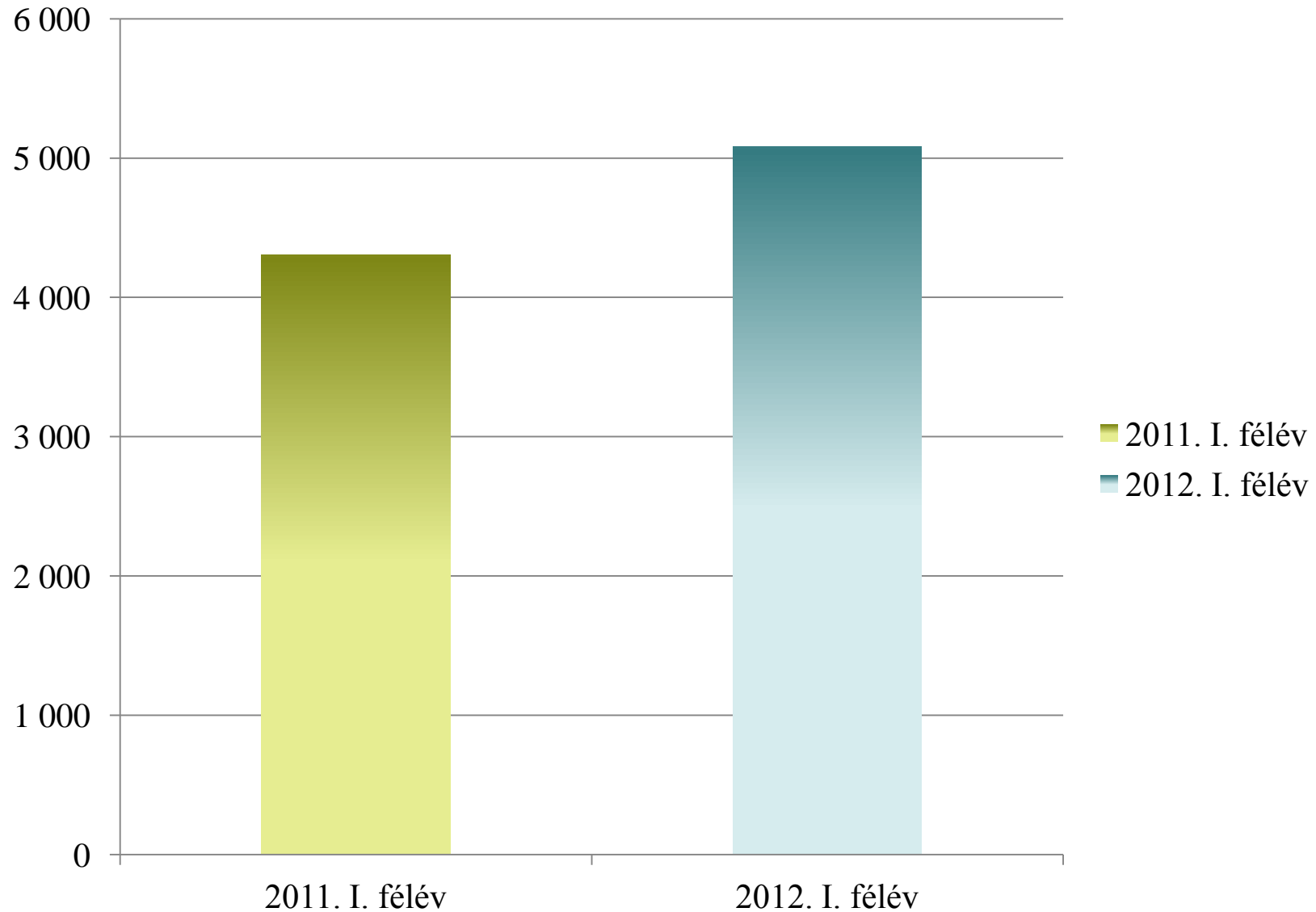
Végelszámolási adatok

NAV

Végelszámolásoknál végzett záróvizsgálatok száma

II. Változások az adóigazgatásban

Adókötelezettség

➤ Adóköteles tevékenységgel

összefüggő kifizetések – *14.§ (1) bekezdés i)*

Pénzforgalmi számlanyitásra kötelezett

- Szerződésenként vagy naptári hónapban legfeljebb 5 millió
- Szerződések felbontása → korlát szempontjából egynek minősül
- Megsértés → 20% MB a meghaladó részre
 - 38.§ (3a) és (3b) bekezdés
 - 172.§ (20f) bekezdés

Adóregisztráció

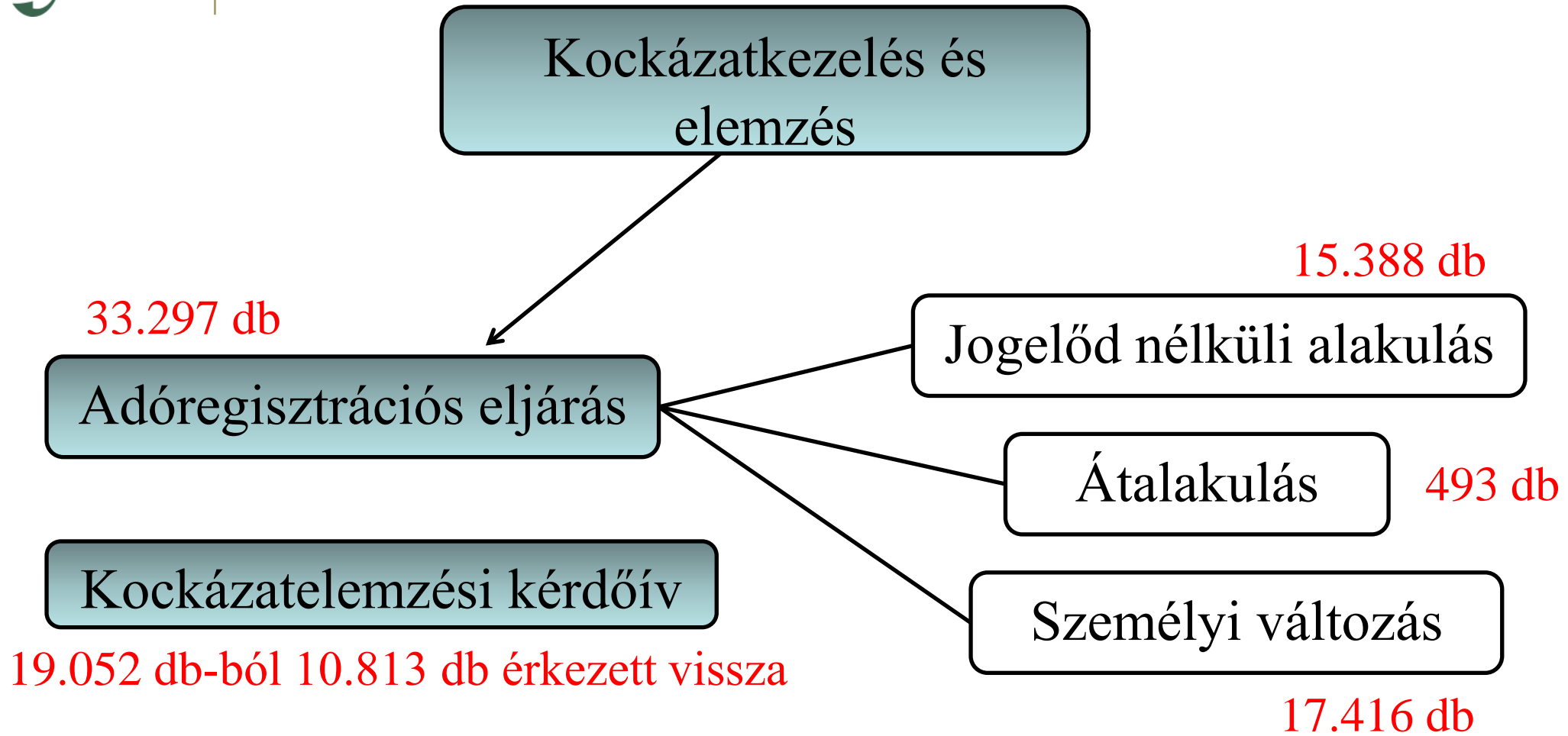
Fennálló tartozás fogalmának pontosítása
→ 180 nap – 15 illetve 30 millió tartozás

Jogerős adóhatósági határozat

→ Bírósági felülvizsgálat - nem telt el
- nem zárult le

– 24/C.§ (2a) bekezdés

Visszaküldés elmulasztása miatti adószám törlés → 2.583 esetben

59 %
újonnan
alakult

41 %
személyi változással
érintett

NAV

Kiértékelés

Magas működési kockázati minősítésű
adóók ellenőrzése

1.467 db

807 db befejeződött

Adószám felfüggesztés

62 db

Adószám törlés

11 db

Fokozott adóhatósági felügyelet
alá helyezési eljárás

319 db határozat,
148 db jogerős

Adatszolgáltatás az Európai Bizottság felé történő beszámolóhoz

- Tao bevallásban mikro-, kis-, vagy középvállalkozás meghatározására vonatkozó kódról
- EVA bevallásban szereplő statisztikai állományi létszámra vonatkozó adatról

- Adózó által bevallott
- Munkáltató által bevallott
- Adóhatóság által utólag megállapított (soron kívül is)

Összevontan és elkülönülten adózó jövedelmet
+SZJA, különadó, ekho összege

Új → ADÓNYILATKOZAT → \sum jövedelem
 \sum adó

– 85/A.§ (4) bekezdés

Kézbesítés

Az irat kézbesített, ha

a) a kézbesítés eredménytelensége miatt jön vissza

/a kézbesítés megkísérlésének napján/

b) nem kereste jelzéssel

/a 2. postai kézbesítést követő 5. munkanapon/

c) személyes átvétel megtagadása

/a kísérlet napján/

INTERNETES közzététel a) b) esetben !

15 napig → KV megdöntése iránti kérelem

– 124.§ (1)-(2) bekezdés

124.§ (8)-(9) bekezdés

ÁFA alanyok

Más adóalany által teljesített összesítő bevallásban
az általuk kibocsátott vagy befogadott számlák
adataihoz hozzáférhetnek.

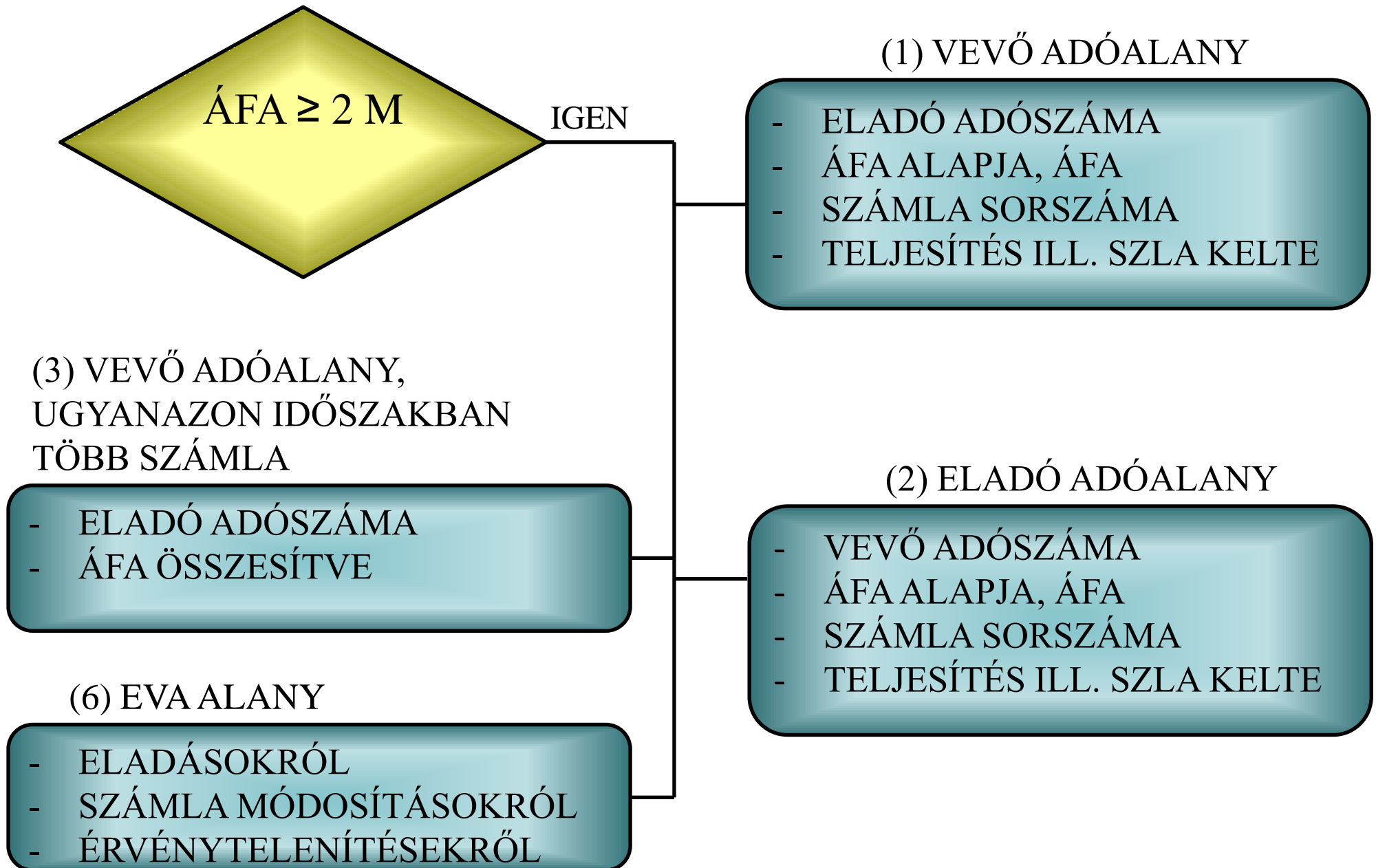
175.§ (15) bekezdés d)

31/B.§

- NYILATKOZAT
- Art. 142.§ (1) bekezdés i)
 - kukorica
 - búza és kétszeres
 - árpa
 - rozs
 - zab
 - triticales
 - napraforgó-mag, törve is
 - repce- vagy olajrepcemag, törve is
 - szójabab, törve is

Tételes ÁFA nyilatkozat 2 millió felett 2013. Január 1.

- SZÁMLA MÓDOSÍTÁSA (4)
- SZÁMLA ÉRVÉNYTELENÍTÉSE (5)

ÁFA \geq 2 M

IGEN

KIÁLLÍTÓ ÉS BEFOGADÓ IS
NYILATKOZIK

- ELADÓ/VEVŐ ADÓSZÁMA
- ÁFA ALAPJA, ÁFA
- SZÁMLA SORSZÁMA
- TELJESÍTÉS ILL. SZLA KELTE

NAV |

III. Az adóhatóság és a könyvvizsgáló

A könyvvizsgálat és az adóellenőrzés

Két törvényi idézet:

„A piacgazdaság működéséhez szükséges, hogy a gazdálkodók a vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetükről megbízható és valós információkat hozzanak nyilvánosságra, a jogszabályokban meghatározott módon. **A nyilvánosságra hozott információk megbízhatóságát növeli a független könyvvizsgálók által végzett könyvvizsgálat.**” (2007. évi LXXV. tv. a Magyar Könyvvizsgálói Kamaráról, a könyvvizsgálói tevékenységről, valamint a könyvvizsgálói közfelügyeletről bevezető)

„Az adóigazgatási eljárásban az adóhatóság az adózó jogait, kötelezettségeit állapítja meg, **ellenőrzi az adókötelezettség teljesítését, a joggyakorlás törvényességét,...**” (2003. évi XCII. tv. az adózás rendjéről: 85. §)

Következtetés: a feladatok, a filozófiák eltérőek.

A könyvvizsgálat célja:

- az üzleti évről készített beszámoló a számviteli törvény előírásai szerint készült-e,
- a beszámoló megbízható és valós képet ad-e.

Az adóhatósági ellenőrzés célja:

jogszabályokban előírt kötelezettségek teljesítésének vagy megsértésének megállapítása.

Következtetés: a célok eltérőek.

Az eltérő feladatok, célok ellenére vannak közös pontok:

- külső ellenőrzés és tárgya azonos, nevezetesen a vállalkozó,
- törvényességi, szabályszerűségi, illetve szakszerűségi követelmény,
- jogszabályi kötelezettség teljesítésének ellenőrzése.

**A közös pontok érvényre juttatásának lehetősége:
a könyvvizsgáló, illetve az adóellenőr
együttműködése.**

A könyvvizsgálat és az adóellenőrzés kapcsolata

Alapvetés: jelenleg az együttműködést jogszabályok nem írják elő és a gyakorlatban nem is általános, néhány egyedi ügyben, esetben van szervezett együttműködés.

Az együttműködést elősegítő elemek:

- sok vonatkozásban a könyvvizsgálók és az adóellenőrök hasonló kihívással találják szemben magukat (adózási magatartásformák, jogszabályi környezet állapota, változása stb.),
- a fokozott kölcsönös megértés és – indokolt esetben – a jobb, illetve a folyamatos kommunikáció javíthatja, mind a könyvvizsgálat, mind az adóellenőrzés eredményességét, hatékonyságát.

Az adóellenőrzés „elvárásai” a könyvvizsgálattal szemben

Általánosan: a nemzeti etikai követelményeknek és a Magyar Nemzeti Könyvvizsgálati Standard követelményeinek maradéktalan betartása.

Konkrétabban...

Az adó, illetve a hozzájuk kapcsolódó jogszabályok közvetlen hatással vannak a beszámoló részeiben szereplő adatok, információk meghatározására. **Ezért...**

A könyvvizsgáló felelőssége, hogy elegendő és megfelelő könyvvizsgálati bizonyítékot szerezzen ezen jogszabályok rendelkezéseinek való megfelelésre vonatkozóan. **Ezért...**

A könyvvizsgálónak a könyvvizsgálati dokumentációba hangsúlyosan bele kell foglalnia ezen jogszabályoknak való azonosított vagy vélelmezett meg nem felelést és a vezetéssel e témában folytatott megbeszélés eredményeit.

Pozitív tapasztalatok

- a számviteli politika, illetve a számvitel szabályozása általánosan jobb színvonalú, általában aktualizált,
- a számviteli nyilvántartások alapbizonylatai, a könyvelési anyagok, a beszámolóhoz kapcsolódó kimutatások rendezettebbek, áttekinthetőbbek → megkönnyíti az ellenőrzést,
- ahol a könyvvizsgáló folyamatosan közreműködött az adóellenőrzésnél → ott könnyebben, gyorsabban voltak tisztázhatók a vitatott témák.

Negatív tapasztalatok

- könyvvizsgáló nem működik folyamatosan közre az adóellenőrzésnél → csak észrevételezés, fellebbezés,
- a külföldi vállalkozások magyarországi leányvállalatánál a számviteli szabályozás, illetve gyakorlat – a könyvvizsgáló hallgatólagos egyetértésével – az anyavállalatihoz igazodik akkor is, ha az eltér a hazai szabályoktól ,
- a könyvvizsgáló a beszámoló felülvizsgálata mellett a számviteli nyilvántartások elkészítésében is részt vesz, megkérdőjelezve a függetlenségét.

Az együttműködés erősítésének lehetőségei

- a könyvvizsgáló folyamatos részvétele az adóellenőrzésben, együttműködése az adóellenőrrel (akár jogszabállyal deklaráltan is),
- a könyvvizsgáló folyamatos jelenléte az adózáónál, az adókötelezettségek (pl. bevallási kötelezettség) folyamatos kontrolálása érdekében,
- az adózók által az adóellenőrnek szolgáltatott adatok, információk, dokumentumok előzetes könyvvizsgálói áttekintése, ellenőrzése azok hitelességének, megbízhatóságának növelése érdekében,
- a könyvvizsgálói jelentés tartalmának bővítése az adójogszabályoknak való konkrét meg vagy meg nem felelés tekintetében.

MKK és NAV együttműködése

Az együttműködés kiemelt eredményei:

- oktatás, képzés területén → rendkívül népszerűek a NAV szakemberei által tartott adójogi ismeretekkel kapcsolatos előadások
- kamarai tagsággal rendelkező NAV szakemberek → nagy szorgalommal vesznek részt a könyvvizsgálók kötelező továbbképzésében
- az adóellenőrzés gyakorlati tapasztalatainak átadása a Kamara részére

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!

www.nav.gov.hu